GEMEENTE BORNE

Sociaal Fonds Borne

Evaluatie van het armoedebeleid gemeente Borne en nieuw beleid vanaf 2017

Borne, juli 2017

Samenvatting

Om de negatieve aspecten van het leven en opgroeien in arme, en daarmee vaak ook kansarme, gezinnen in ieder geval gedeeltelijk te compenseren zijn in het Armoedebeleid van de gemeente Borne diverse regelingen opgenomen. De opzet, het gebruik, de ontwikkelingen en de kosten hebben wij geëvalueerd. Tezamen met het beschikbaar komen van de extra midden ter bestrijding van de gevolgen van kinderarmoede heeft dit geleid tot de volgende voorstellen:

- de gemeente blijft bijzondere bijstand verstrekken, waarbij de inkomensgrens gehandhaafd blijft op 120% van de geldende bijstandsnorm;
- het invoeren van een zogenoemd kindpakket, waarin de volgende maatregelen specifiek voor kinderen die in armoede opgroeien, worden opgenomen;
- de bijdrage vanuit het Activiteitenfonds vaststellen op € 225 per kind per subsidiejaar;
- de bijdrage vanuit het Studiefonds ongewijzigd continueren;
- het blijven verstrekken van een computer voor schoolgaande kinderen;
- het eenmaal per kalenderjaar verstrekken van een kledingvoucher ad € 100 per kind;
- het verstrekken van een bijdrage voor vakantieactiviteiten;
- het verstrekken van een fiets aan schoolgaande kinderen in groep 5 van het basisonderwijs tot en met het eerste jaar van het voortgezet onderwijs.

Voor wat betreft de regelingen voor volwassenen doen wij de volgende voorstellen:

- de bijdrage vanuit het Activiteitenfonds vaststellen op € 225 per persoon per subsidiejaar;
- een bijdrage verstrekken voor het bijwonen van culturele voorstellingen;
- het intrekken van de inkomensondersteuning voor ouderen;
- het ongewijzigd voortzetten van de collectieve zorgverzekering;
- het ongewijzigd verstrekken van de individuele inkomenstoeslag.

Omdat wij daarnaast de term armoedebeleid niet passend vinden en we versnippering van de verschillende regelingen tegen willen gaan en bovendien willen zorgen voor ontschotting, brengen we alle bovengenoemde regelingen onder in een nieuw te vormen Sociaal Fonds Borne. Onderdeel hiervan zijn tevens de bijdragen aan de zogenaamde convenant partners als het Jeugdsportfonds, het Jeugdcultuurfonds, Stichting Noodfonds Borne, de Voedselbank Midden Twente en de PKN Borne, die de inwoners van Borne ondersteunen.

Inhoudsopgave

Samenvatting	p. 2
Hoofdstuk 1 Inleiding	p. 4
Hoofdstuk 2 Doelgroep	p. 6
Hoofdstuk 3 Huidig beleid en evaluatie	p . 8
Hoofdstuk 4 Nieuw beleid	p. 13
Hoofdstuk 5 Financiële onderbouwing	p. 20
Hoofdstuk 6 Tot Slot	p. 21
Bijlage 1 Advies Wwb platform	p. 22
Bijlage 2 overzicht ideeën besteding extra middelen	p. 23
Bijlage 3 Buurtsportcoaches	p. 24

Hoofdstuk 1 Inleiding

Armoede van alle tijden

Armoede is van alle tijden. Armoede in Nederland is niet te vergelijken met armoede in landen waar hongersnood en droogte heersen. Ook is armoede in het Nederland van nu heel wat anders dan armoede in het Nederland van net na de Tweede Wereldoorlog. De huidige maatschappij verschilt nu eenmaal van die van zeventig jaar geleden. Toen golden er heel andere normen voor wat minimaal noodzakelijke uitgaven zijn.
Armoede in Nederland wordt ook wel omschreven als 'het niet volwaardig kunnen meedraaien in de maatschappij'. Dat wil zeggen dat je misschien wel een dak boven je hoofd hebt en iedere dag iets te eten hebt, maar dat je geen cent over hebt. Je kunt niet naar een sportclub gaan, geen passende kleding dragen, je hebt geen computer, schoolboeken zijn eigenlijk te duur en veel groente, fruit en vis eet je ook niet. Doordat je geen geld hebt voor gezond eten loopt je gezondheid gevaar. Je sociale contacten worden minder, omdat je gewoonweg niet mee kunt doen. Een vervolgopleiding zit er ook niet in, omdat dat te duur is. Hierdoor gaat armoede vaak generatie op generatie door. Armoede is vaak langdurig. Zelfs wanneer het economisch goed gaat. Met een integraal armoede- en schuldenbeleid voorkomen gemeenten zoveel mogelijk dat burgers, en dan met name kinderen buiten de boot vallen. Dit vraagt een bredere benadering vanuit zowel de Participatiewet, de Jeugdwet als de WMO. We willen dan ook nadrukkelijk inzetten op ontschotten en verbinden van deze disciplines binnen het sociaal domein. Op deze manier kan er breed aandacht worden besteed aan de eventueel onderliggende problematiek. Daarbij zien wij ook kansen om met het verbeteren van de onderlinge samenwerking het gebruik van deze regelingen te vergroten.

In 2008 heeft de raad van de gemeente Borne het Armoedebeleid voor 2009 en 2010 vastgesteld. Aansluitend is in 2010 een eerste evaluatie uitgevoerd. Naar aanleiding van deze evaluatie heeft de raad besloten om het gevoerde beleid te wijzigen en zijn er middelen voor 2011 beschikbaar gesteld. Tevens heeft de raad de opdracht gegeven om in 2011 een vervolgevaluatie uit te voeren en hierbij te bezien in hoeverre er structurele middelen voor het armoedebeleid beschikbaar moeten worden gesteld.

In 2008 is de volgende definitie voor armoede vastgelegd:
"Armoede is een complex verschijnsel met veelal samenhangende dimensies als inkomen, maatschappelijke participatie, opleidingsniveau, gezondheid, zelfredzaamheid, woon- en leefomgeving, waarin het toekomstperspectief een belangrijk te onderscheiden kenmerk is. Dit is vooral in situaties waar nauwelijks uitzicht is op werk of verandering van leefsituatie. Armoede in deze brede betekenis is sociale uitsluiting. Armoede in smalle zin wordt beschouwd als een tekort aan financiële middelen".

Met andere woorden je bent niet alleen arm als je te weinig geld hebt, maar vooral ook als dat betekent dat je niet mee kunt doen in de maatschappij. Dat je in een sociaal isolement komt, dat je je kinderen niet aan allerlei dingen mee kunt laten doen, dat je je schaamt voor het feit dat je bijna niets hebt en dus maar liever thuis blijft en dat je ook niet meer ziet hoe je eruit kunt komen.

Om de negatieve aspecten van het leven en opgroeien in arme, en daarmee vaak ook kansarme, gezinnen in ieder geval gedeeltelijk te compenseren is in het Armoedebeleid een aantal maatregelen opgenomen:

- Activiteitenfonds
- Studiefonds
- Inkomensondersteuning voor ouderen
- Collectieve zorgverzekering
- Individuele inkomenstoeslag (voorheen langdurigheidstoeslag)
- Computer
- Schuldhulpverlening

De raad heeft in 2008 € 200.000 per jaar beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het armoedebeleid voor zowel 2009 als 2010. Dit bedrag is beschikbaar gesteld naast de al aanwezige middelen voor het minimabeleid.

In 2010 is een evaluatie uitgevoerd in de vorm van een enquête onder gebruikers en niet-gebruikers. Het bleek moeilijk om de werkelijke kosten te beoordelen. De regelingen zijn zoveel mogelijk afgestemd op de praktische situatie en lopen daardoor over de jaargrenzen heen. Hierdoor waren de ervaringsgegevens beperkt en moesten er een aantal aannames gedaan worden.
De bestaande regelingen zijn naar aanleiding hiervan beperkt aangepast. Hierbij is de nadruk gelegd op de doelgroepen die zelf niet in staat zijn om hun positie te verbeteren (kinderen en 65 plussers). Bij de voorzieningen voor inwoners van 18 tot 65 jaar is de nadruk gelegd op het duurzame perspectief (meedoen in de vorm van uitstroom naar werk, zelf voorzien in de kosten van levensonderhoud en aanpak van en voorkomen van problematische schulden). Naar aanleiding van deze evaluatie heeft de raad voor de uitvoering van het armoedebeleid in 2011 € 225.000 beschikbaar gesteld.

In 2011 zijn deze middelen structureel gemaakt en hebben wij u toegezegd na twee jaren het vastgestelde armoedebeleid te evalueren en waar nodig bij te stellen en aan te passen.

Door de overgang van de uitvoering van de Participatiewet en het armoedebeleid naar de gemeente Hengelo vindt de toegezegde evaluatie eerst nu in 2017 plaats. Daarnaast heeft het kabinet met ingang van 1 januari 2017 structureel € 100 miljoen (waarvan € 85 miljoen voor gemeenten) per jaar extra vrijgemaakt voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Voor Borne gaat dit om een bedrag van € 77.617 structureel per jaar. Om invulling te geven aan de besteding van dit bedrag zijn zoveel mogelijk partijen, die in welke vorm dan ook betrokken zijn bij de jeugd in Borne, gevraagd hierover mee te denken. Dit heeft geresulteerd in voorstellen voor de besteding van deze middelen welke tevens zijn opgenomen. Bovendien willen we alle regelingen bundelen in één fonds, het Sociaal Fonds Borne. Met dit fonds beogen we alle inwoners in Borne die in armoede leven (financieel) te steunen.

MijnBorne2030
MijnBorne2030 is de eerste toekomstvisie die in Nederland gemaakt is door en voor de gemeenschap. In MijnBorne2030: Dynamische Dorpen hebben de inwoners van Borne, de maatschappelijke partners en de gemeenteraad duidelijk uitgesproken hoe hun Borne er in 2030 uit moet komen te zien (bron: mijn Borne 2030 toekomstvisie van de Bornse gemeenschap Dynamische Dorpen).

In 2030 is Borne aantrekkelijk voor vele nieuwe Bornenaren door zijn dorpse en gastvrije karakter. Het inwonertal is gegroeid. Borne is aantrekkelijk voor senioren en jonge gezinnen die rust in het groene dorp zoeken, terwijl stedelijke voorzieningen nabij zijn. De aantrekkingskracht voor jonge starters komt mede voort uit de kennisintensieve bedrijvigheid die zich in Borne heeft gevestigd.

Het bevorderen van participatie is een belangrijke opgave in het sociaal domein. Inwoners moeten kunnen meedoen aan het maatschappelijk verkeer. Het zelfstandig verkrijgen van inkomen door arbeid is de optimale vorm van participatie. Dit is echter niet voor alle inwoners haalbaar. Wij willen daarom binnen dit beleidsveld zoveel mogelijk aansluiting zoeken en verbinding maken met de andere decentralisaties (Jeugdwet en WMO). Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk in te zetten op de eigen kracht en zelfredzaamheid van de inwoners van Borne.

Leeswijzer
Na het onderwerp te hebben ingeleid, schetsen wij de kenmerken van de inwoners van de gemeente Borne die tot de doelgroep horen, ondersteund door een schematische weergave van de aantallen en ontwikkelingen hierin. Allereerst informeren wij u vervolgens over het huidige armoedebeleid, waarbij wij per regeling aandacht besteden aan de opzet van de regeling, de

resultaten met betrekking tot het gebruik hiervan, de ontwikkelingen en de kosten. Vervolgens introduceren wij de voorstellen met betrekking tot nieuw beleid en de inzet van de extra middelen ter bestrijding van de gevolgen van kinderarmoede. Tot slot voorzien wij deze van een financiële onderbouwing.

Hoofdstuk 2 Doelgroep

Inleiding

In dit hoofdstuk schetsen we kenmerken van de doelgroep van de inwoners van de gemeente Borne die tot de doelgroep horen. Als het inkomen van een inwoner van Borne lager is dan 120% van het sociaal minimum dan behoort hij tot de doelgroep van het armoedebeleid. In tabel 1 staat de omvang en samenstelling van het aantal huishoudens die tot de doelgroep behoren. In 2015 telt Borne 1230 huishoudens die tot de doelgroep behoren. Hiervan leven 410 kinderen in armoede. Tabel 3 geeft de ontwikkeling van het aantal inwoners van Borne dat een bijstandsuitkering ontvangt. Tabel 4 tot slot geeft de samenstelling weer van het bijstandsbestand in relatie tot de leeftijd.

Tabel 1. Omvang en samenstelling doelgroep armoedebeleid (bron minimascan Stimulansz 2015)

	Aantal huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum				
	101%	**105%**	**110%**	**115%**	**120%**
Inkomen uit arbeid	100	100	100	210	210
Inkomen uit eigen onderneming	100	100	100	100	100
Uitkering werkloosheid	0	0	0	0	0
Uitkering ziekte/arbeid songeschikt	0	0	100	100	100
Uitkering ouderdom/na bestaanden	110	220	330	430	540
Uitkering sociale voorzieningen	140	140	280	280	280
Overig overdrachtsinkomen	0	0	0	0	0
Totaal	**450**	**560**	**910**	**1.120**	**1.230**

Tabel 2. Aantal kinderen < 18 jr. in huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum (bron minimascan Stimulansz 2015)

	101%	**105%**	**110%**	**115%**	**120%**
Borne	150	160	320	340	410

Tabel 3 Ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen 2013 – 2017 (bron marap gemeente Borne april 2017)

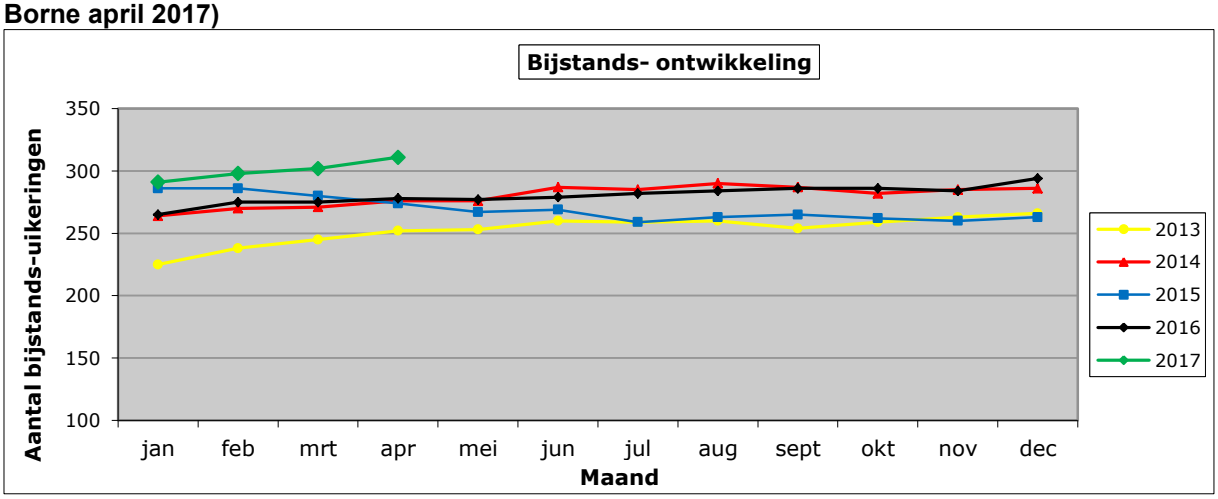

Tabel 4 Samenstelling van het bijstandsbestand naar leeftijdscategorie in april 2016 en april 2017 (bron marap gemeente Borne april 2014)

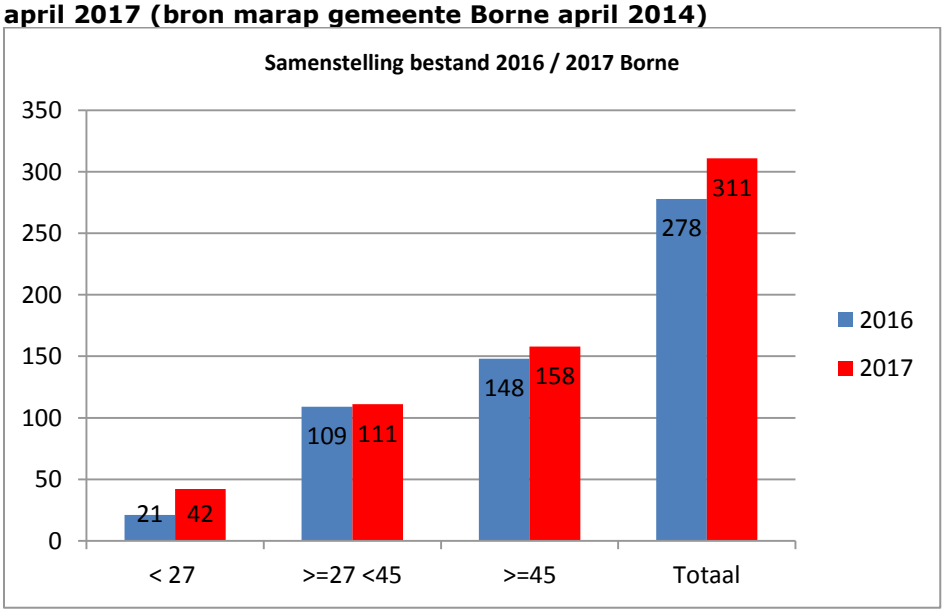

Hoofdstuk 3 Huidig beleid en evaluatie

In 2011 heeft de gemeente Borne het huidige armoedebeleid vastgesteld. Dit beleid is in 2013 geëvalueerd en het beleid van 2011 herbevestigd. In het armoedebeleid heeft de gemeente Borne naast de reguliere middelen voor bijzondere bijstand extra middelen beschikbaar gesteld voor het armoedebeleid tot een bedrag van € 225.000 ten opzichte van het oude beleid. Redenen voor het beschikbaar stellen van de extra middelen waren de toename van het gebruik van de regelingen, omdat de inkomensgrens is opgehoogd van 110% naar 120% en het actief benaderen van de doelgroep.

Het huidige armoedebeleid van de gemeente Borne bestaat naast de bijzondere bijstand uit het activiteitenfonds, het studiefonds voor schoolgaande kinderen, computers voor schoolgaande kinderen, de inkomensvoorziening voor ouderen, de collectieve zorgverzekering en de schuldhulpverlening. Allereerst worden de regelingen behandeld die door de gemeente zelf uitgevoerd worden, aansluitend volgen de regelingen waarbij externe partijen betrokken zijn. Per regeling besteden wij aandacht aan de opzet van de regeling en informeren wij u over de resultaten met betrekking tot het gebruik hiervan. Vervolgens nemen wij u mee in de ontwikkelingen en geven wij inzicht in de kosten. Hierbij dient te worden opgemerkt dat er zowel in 2015 als 2016 een totaalbedrag is begroot voor minimabeleid. Het minimabeleid bestaat in deze uit het activiteitenfonds, de studiekosten voor schoolgaande kinderen, de computer en de inkomensondersteuning ouderen. De bedragen zijn echter niet nader gespecificeerd waardoor de vergelijking van de werkelijke kosten afgezet tegen de begrootte kosten mogelijk een onvoldoende reëel beeld geeft om conclusies aan te verbinden.

Regelingen van de gemeente Borne

Bijzondere bijstand

Opzet

De gemeente Borne verstrekt bijzondere bijstand aan inwoners van Borne als deze niet beschikken over middelen om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten. Wij verstrekken bijzondere bijstand voor bijvoorbeeld medische kosten, duurzame gebruiksgoederen, inrichtingskosten en bewindvoeringskosten. De bijzondere bijstand is gebaseerd op maatwerk.

Resultaten 2015-2016

- In 2015 zijn er 917 verstrekkingen voor bijzondere bijstand geweest
- In 2016 lag het aantal verstrekkingen voor bijzondere bijstand op 1063

Ontwikkelingen in 2017

De inkomensgrens om voor bijzondere bijstand in aanmerking te komen is destijds verhoogd van 110% naar 120% van de geldende bijstandsnorm . Door het ophogen van de inkomensgrens om in aanmerking te komen voor bijzondere bijstand is de verwachting dat meer huishoudens van deze regeling gebruik zullen maken. Daarnaast is de doelgroep actief benaderd en hebben we zoveel mogelijk de drempels om aan te vragen weggenomen. De laatste jaren heeft de gemeente Borne statushouders moeten huisvesten. Voor het inrichten van de woningen hebben wij bijzondere bijstand verstrekt.

De kosten

De kosten voor bijzondere bijstand zijn respectievelijk voor 2015 en 2016 begroot op € 160.000 en € 150.000. De werkelijke (uitgegeven) kosten voor bijzondere bijstand bedragen € 146.825 in 2015 en € 252.961 in 2016. Voor de **extra** kosten van het ophogen van de inkomensgrens en een beter bereik van de doelgroep is destijds rekening gehouden met extra uitgaven tot een bedrag van € 10.000.

Conclusie
De cijfers laten een explosieve groei zien van de uitgaven voor bijzondere bijstand in 2016 ten opzichte van 2015. Deze stijging valt vooral toe te rekenen aan de extra kosten voor inrichting van huisraad voor statushouders en de kosten voor bewindvoering. De extra middelen zijn ingezet voor de extra uitgaven voor de kosten van bijzondere bijstand.

Activiteitenfonds
Opzet
Inwoners van Borne met een inkomen lager of gelijk aan de vastgestelde inkomensgrens kunnen een bijdrage van het activiteitenfonds ontvangen voor de kosten van deelname aan sportieve- en culturele activiteiten. Deze vergoeding bedraagt maximaal € 400 per persoon per jaar.

Resultaten2015-2016
- In 2015 zijn er 259 verstrekkingen geweest voor sportieve activiteiten tegenover 7 verstrekkingen voor culturele activiteiten.
- In 2016 lag dit aantal op 410 verstrekkingen voor sportieve activiteiten en 4 voor culturele activiteiten.

Ontwikkelingen in 2017
Het gebruik van het activiteitenfonds is de afgelopen jaren gestegen. Diverse ontwikkelingen hebben deze stijging veroorzaakt. Ten eerste is tegelijk met het ophogen van de inkomensgrens om voor bijzondere bijstand in aanmerking te komen, eveneens de inkomensgrens voor het activiteitenfonds opgehoogd van 110% naar 120% van de geldende bijstandsnorm. Dit heeft, meer nog dan bij de bijzondere bijstand waar immers in grotere mate sprake is van maatwerk, geleid tot een stijging van het aantal aanvragen. Daarnaast is het aantal cliënten met een uitkering op grond van de Participatiewet gestegen. Deze stijging is, zoals reeds eerder opgemerkt, deels direct een gevolg van de vestiging van statushouders in de gemeente Borne in de afgelopen jaren. Het feit dat met ingang van 2015 naast kinderen nu ook volwassenen een beroep kunnen doen op het activiteitenfonds, is mogelijk het meest van invloed geweest op de stijging van het gebruik.

De kosten
De totale kosten voor minimabeleid zijn voor zowel 2015 als 2016 begroot op € 115.000. De werkelijke (uitgegeven) kosten voor sport en cultuur bedragen respectievelijk € 70.190 in 2015 en € 81.366 in 2016.

Conclusie
Gelet op het aantal verstrekkingen en het gebruik, kunnen wij concluderen dat het bereik opnieuw is toegenomen.

Studiefonds
Opzet
Gezinnen met kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar kunnen een tegemoetkoming in de studiekosten ontvangen. Voor kinderen in het basisonderwijs is de bijdrage € 150 per schooljaar en voor kinderen in het voortgezet onderwijs is de bijdrage € 200 per schooljaar.

Resultaten 2015-2016
- In 2015 zijn er 133 vestrekkingen geweest voor studiekosten.
- In 2016 zijn er 145 verstrekkingen geweest voor studiekosten.

Ontwikkelingen in 2017
Het aantal verstrekkingen laat een lichte stijging zien. Aangezien de studiekosten een bijdrage in de schoolkosten voor kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar betreft, kan een stijging van ons cliëntenbestand, en dan in het bijzonder de toename door de vestiging van (kinderen van) statushouders, als voornaamste reden hiervoor worden aangevoerd.

De kosten
De werkelijke kosten voor studiekosten bedragen respectievelijk € 37.784 in 2015 en € 44.160 in 2016.

Conclusie
De uitgaven voor studiekosten zijn gestegen. Dit is echter in verhouding met de ontwikkelingen in het cliëntenbestand Participatiewet.

Inkomensondersteuning voor ouderen
Opzet
Het betreft hier de beleidsregel Inkomensondersteuning voor ouderen 2011; een vergoeding per jaar op aanvraag (€ 250 voor een alleenstaande, € 400 voor een echtpaar als beiden rechthebbend zijn en € 250 voor een echtpaar als één partner rechthebbend is).

Resultaten 2015-2016
- In 2015 zijn er in totaal 31 verstrekkingen geweest in het kader van de inkomensondersteuning ouderen.
- Van het totaal aantal verstrekkingen betrof het in 26 gevallen een alleenstaande en in 5 gevallen een echtpaar/gezin.
- In 2016 bedroeg het aantal verstrekkingen in totaal 35
- Hiervan betrof het in 25 gevallen een alleenstaande en in 10 gevallen een echtpaar/gezin.

Ontwikkelingen in 2017
Het activiteitenfonds was tot 2015 alleen beschikbaar voor kinderen tot 18 jaar. Met ingang van 2015 kunnen echter alle inwoners van Borne met een inkomen lager of gelijk aan de vastgestelde inkomensgrens gebruik maken van het activiteitenfonds. Bij het uitbreiden van de doelgroep voor het activiteitenfonds, hebben wij verzuimd de inkomensvoorziening voor ouderen in te trekken. Ouderen (65+) kunnen op dit moment dus voor zowel de inkomensondersteuning voor ouderen als voor het activiteitenfonds in aanmerking komen. De praktijk leert echter dat met de uitbreiding van de doelgroep voor het activiteitenfonds, en het als gevolg daarvan ook niet meer specifiek onder de aandacht brengen van de inkomensondersteuning, het aantal verstrekkingen in het kader van de inkomensondersteuning ouderen significant is gedaald. Daarbij komt dat de collectieve zorgverzekering van Menzis voorziet in de kosten die eerder werden voldaan middels de inkomensondersteuning.

De kosten
Voor het totale minimabeleid is zowel in 2015 als 2016 € 115.000 begroot. De werkelijke (uitgegeven) kosten voor de inkomensondersteuning ouderen bedragen respectievelijk € 8.500 in 2015 en € 10.250 in 2016.

Conclusie
Zoals gezegd in het aantal aanvragen significant gedaald als gevolg van de verruiming van de doelgroep voor het activiteitenfonds en voorziet de collectieve zorgverzekering van Menzis in de kosten die eerder werden voldaan middels deze inkomensondersteuning. Dit, tezamen met de verwachting dat het aantal aanvragen in 2017 opnieuw zal afnemen, geeft aanleiding/is de bevestiging dat de inkomensvoorziening ouderen alsnog dient te worden ingetrokken.

Collectieve zorgverzekering en garantpakket

Opzet

De gemeente Borne biedt, samen met Menzis, de collectieve zorgverzekering GarantVerzorgd aan: een complete zorgverzekering waar de gemeente aan meebetaalt. Inwoners met een laag inkomen krijgen korting op de premie én zijn goed verzekerd. De collectieve verzekering en het garantpakket zijn opengesteld voor alle minima (inkomensgrens 120%).

Resultaten 2015-2016

- In 2015 maakten 711 verzekerden gebruik van de collectieve zorgverzekering.
- In 2016 waren er 806 verzekerden die gebruik maakten van de collectieve zorgverzekering.

Ontwikkelingen en kosten

De landelijke overheid heeft twee financiële regelingen afgeschaft op basis waarvan chronisch zieken en gehandicapten een financiële tegemoetkoming ontvingen in verband met hogere ziektekosten. Het gaat om de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de Compensatie eigen risico (Cer). Het rijk heeft een deel van het budget van de Cer en Wtcg overgeheveld naar gemeenten en toegevoegd aan het WMO budget. De gemeente Borne heeft ervoor gekozen dit middels de collectieve zorgverzekering te compenseren. De gemeentelijke bijdrage voor de collectieve zorgverzekering wordt dan ook niet langer vanuit het armoedebeleid, maar vanuit het WMO budget betaald.

Conclusie

Mede als gevolg van een intensieve campagne is het gebruik en daarmee de uitgaven voor de collectieve zorgverzekering gestegen. Met deze maatregel bereiken we een grote groep inwoners van Borne.

Individuele inkomenstoeslag (voorheen langdurigheidstoeslag)

Opzet

De individuele inkomenstoeslag is een inkomensondersteuning voor huishoudens (tot pensioengerechtigde leeftijd was voorheen 65 jaar) die 3 jaar of langer tot de minima behoren. In afwijking van de andere regelingen is de grens hierbij 100% van de bijstandsnorm.

Inwoners van Borne die al drie jaar (of langer) onafgebroken een inkomen op bijstandsniveau hebben, kunnen onder bepaalde voorwaarden één keer per jaar een individuele inkomenstoeslag krijgen. De hoogte van de inkomenstoeslag hangt af van de gezinssituatie en bedraagt voor een echtpaar € 490,00, voor een alleenstaande ouder € 440,00 en voor een alleenstaande € 345,00.

Resultaten 2015-2016

- In 2015 zijn er in totaal 159 verstrekkingen geweest in het kader van de individuele inkomenstoeslag.
- In 2016 bedroeg het aantal verstrekkingen in het kader van de individuele inkomenstoeslag totaal 171.

Ontwikkelingen in 2017

De individuele inkomenstoeslag heette voorheen de langdurigheidstoeslag. Met de invoering van de individuele inkomenstoeslag zijn de voorwaarden om ervoor in aanmerking te komen gewijzigd. Waar de langdurigheidstoeslag voorheen categoriaal verstrekt werd, is middels landelijke regelgeving bepaald dat de individuele inkomenstoeslag nu individueel dient te worden aangevraagd. Een van de belangrijkste, en nieuw opgenomen, voorwaarden om in aanmerking te komen is dat de aanvrager daarnaast geen zicht mag hebben op inkomensverbetering.

De kosten

Voor de individuele inkomenstoeslag is voor respectievelijk 2015 en 2016 € 50.000 en € 60.000 begroot. De werkelijke (uitgegeven) kosten voor de individuele inkomenstoeslag bedragen respectievelijk € 57.195 in 2015 en € 63.995 in 2016.

Conclusie

Het aantal verstrekkingen en de uitgaven voor de individuele inkomenstoeslag zijn licht gestegen. Dit is echter in verhouding met de ontwikkelingen in het cliëntenbestand Participatiewet.

Computer

Opzet

Eens per 5 jaar kunnen gezinnen met schoolgaande kinderen (4 t/m 17 jaar) een computer aanvragen.

Resultaten 2015-2016

- In 2015 zijn er in totaal 27 verstrekkingen geweest voor een computer.
- In 2016 bedroeg het aantal verstrekkingen voor een computer totaal 34.

Ontwikkelingen in 2017

De kosten voor een computer zijn als gevolg van tijd en ontwikkelingen in de techniek verlaagd.

De kosten

De werkelijke (uitgegeven) kosten voor computers bedragen respectievelijk € 16.200 in 2015 en € 20.400 in 2016.

Conclusie

Het aantal verstrekkingen en de uitgaven voor de computers zijn licht gestegen. Dit is echter in verhouding met de ontwikkelingen in het cliëntenbestand Participatiewet.

Schuldhulpverlening

Borne staat voor goede integrale schuldhulpverlening. Een integraal aanbod besteedt naast de schuldensituatie ook aandacht voor de achterliggende problematiek. Dit tezamen draagt bij aan een duurzame oplossing.
De schuldhulpverlening is in handen gelegd van de Stadsbank Oost Nederland. Deze bank verzorgt de financiële schuldhulpverlening, de echte bankzaken dus. Daarnaast kent Borne al een jarenlange inzet van vrijwilligers op het gebied van ondersteuning bij de thuisadministratie, POOT, en maatschappelijke dienstverlening vanuit Wijkracht. Bovenstaand is verwerkt in het Beleidsplan Schuldhulpverlening welke op 11 juli 2017 is vastgesteld door uw raad.

Regelingen externe partijen

Jeugdsportfonds

Het Jeugdsportfonds is bestemd voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar, woonachtig in de gemeente Borne, die om financiële reden geen lid kunnen worden van een sportvereniging. De bijdrage van het Jeugdsportfonds bedraagt maximaal € 225 per jaar. Jaarlijks ondersteunt de gemeente Borne dit fonds met een bijdrage vanuit het zogenaamde Eurobudget van Menzis.

Voedselbank

De Voedselbank Midden Twente is er voor mensen die om uiteenlopende redenen zodanig in (financiële) problemen zijn geraakt, dat zij geen of onvoldoende geld hebben om voedsel te kopen. De voedselbank zamelt gratis voedsel in waaruit voedselpakketten worden samengesteld. Voedselpakketten die door de Voedselbank ter beschikking worden gesteld zijn bedoeld als noodhulp voor mensen die voor kortere of langere tijd financieel niet rond kunnen komen. De maximale tijd dat er voedselpakketten aan een deelnemer wordt verstrekt is drie jaar. De gemeente Borne ondersteunt de Voedselbank met een jaarlijkse bijdrage van € 6.000.

Hoofdstuk 4 Nieuw Beleid

Inleiding waarom nieuw beleid

We vinden de term armoedebeleid niet passend en spreken daarom van het sociaal fonds Borne. Hierin brengen we alle budgetten die onderdeel uitmaken van het armoedebeleid onder. Hiermee willen we de versnippering van de verschillende budgetten tegengaan en is sprake van ontschotting van deze budgetten. Dit zijn de budgetten voor de bijzondere bijstand, activiteitenfonds, studiefonds, computerregeling, schuldhulpverlening, collectieve zorgverzekering, individuele inkomenstoeslag en de bijdragen aan de zogenaamde convenant partners die de inwoners van Borne ondersteunen. We actualiseren het huidige armoedebeleid op onderdelen en voeren een kindpakket in.

Voorstellen

Bijzondere bijstand

De gemeente Borne blijft bijzondere bijstand verstrekken aan de inwoners van Borne met een inkomen tot 120%. Hierboven hanteren we de draagkrachtmethode. Dit houdt in dat men met een deel van het inkomen, afhankelijk van de draagkracht berekening, zelf een deel van de kosten moet betalen. Daarnaast stemmen we het beleid af met onze samenwerkingspartners Hengelo en Haaksbergen. Hierbij verliezen we onze Bornse identiteit niet uit het oog.

Voorstel 1:

a) inkomensgrens voor bijzondere bijstand op 120% hanteren.
b) Daarboven de draagkrachtmethode toepassen.

Kindpakket

Extra middelen kinderarmoede

Het kabinet stelt met ingang van 1 januari 2017 structureel € 85 miljoen per jaar extra beschikbaar aan gemeenten voor de bestrijding van de gevolgen van kinderarmoede. Naar rato van het aantal kinderen in de gemeente dat opgroeit in een gezin met een laag inkomen betekent dat voor Borne een bijdrage van € 77.617 structureel per jaar. Voorwaarden voor het verstrekken van deze middelen is dat deze in natura verstrekt moeten worden, aanvullend zijn aan de reeds bestaande regelingen, de doelgroep zo ruim mogelijk wordt bereikt en de uitvoeringskosten zo laag mogelijk worden gehouden. Om invulling te geven aan de besteding van dit bedrag zijn zoveel mogelijk partijen, die in welke vorm dan ook betrokken zijn bij de jeugd in Borne, gevraagd hierover mee te denken. Bij het formuleren van het kindpakket is ook gebruik gemaakt van de handreiking van de Kinderombudsman.

Het kindpakket in Borne bestaat uit:

Activiteitenfonds voor kinderen

Voor kinderen tot 18 jaar kan een bijdrage voor sportieve- en culturele activiteiten worden aangevraagd. De hoogte van de bijdrage is € 225 per subsidiejaar en komt overeen met de bijdrage van het Jeugdsportfonds. Een deel van de doelgroep maakt echter gebruik van het Jeugdsportfonds Hengelo Borne. Het Jeugdsprotfonds is voorliggend, maar niet voor iedereen toegankelijk. Alleen een laag inkomen is niet voldoende om in aanmerking te komen. Er moet sprake zijn van een financieel slechte situatie. De bijdrage van het Jeugdsportfonds bedraagt (landelijk) € 225 per jaar. Het voorstel is de bijdrage van het activiteitenfonds hierop af te stemmen en vast te stellen op € 225 per subsidiejaar. We maken de bijdrage rechtstreeks over aan de vereniging. Hiermee willen we bereiken dat de bijdrage volledig ten goede komt aan het kind. Voor het resterende bedrag verstrekken we een voucher waarmee ze sportkleding of sportschoenen kunnen aanschaffen. Het kunnen sporten/meedoen met leeftijdgenootjes werd door meerdere inwoners van Borne en betrokken instanties aangedragen.

Voorstel 2:

a) De bijdrage van het activiteitenfonds voor kinderen vaststellen op € 225 per subsidiejaar.
b) De bijdrage rechtstreeks overmaken aan de vereniging.
c) Het restantbedrag aanwenden voor de aanschaf van sportkleding of sportschoenen voor de sport waarvoor de bijdrage is verstrekt in de vorm van een voucher.

Studiefonds

Voor kinderen van 4 tot en met 17 jaar verstrekken we een bijdrage voor indirecte schoolkosten. De bijdrage voor kinderen die naar het basisonderwijs gaan is € 150 per schooljaar en voor kinderen die naar het voortgezet onderwijs gaan is de bijdrage € 200 per schooljaar. Dit is ook 1 van de suggesties geweest die is aangedragen voor de besteding van de extra middelen ter bestrijding van de gevolgen van kinderarmoede.

Voorstel 3:

a) een bijdrage verstrekken voor indirecte schoolkosten van € 150 voor kinderen in het basisonderwijs en € 200 voor kinderen in het voortgezet onderwijs.

Computer

Eens per 5 jaar kunnen gezinnen met schoolgaande kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar een computer aanvragen. We verstrekken 1 computer per gezin in natura. Het verstrekken van een computer is door meerdere inwoners van Borne als suggestie aangedragen voor de besteding van de extra middelen ter bestrijding van de gevolgen kinderarmoede.

Voorstel 4:

a) eens in de 5 jaar een computer in natura verstrekken aan kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar.

Kledingvoucher

Uit onderzoek naar de besteding van de extra middelen voor de bestrijding van kinderarmoede is vooral aangegeven dat behoefte bestaat aan het verstrekken van middelen voor de aanschaf van kleding en schoenen. Wij verstrekken daarom per jaar per kind een kledingvoucher van € 100. Voorstel is deze te verstrekken in de vorm van een Fashioncheque®. De Fashioncheque® is een algemeen geaccepteerd en daardoor niet stigmatiserend vouchersysteem dat door de bestedingsvrijheid voorziet in de behoefte aan maatwerk. Het geld komt in natura bij de kinderen terecht. De cheque is inwisselbaar bij zo'n 20 Bornse kleding- en schoenenzaken en enkele landelijke winkelketens. Door de tussenkomst van de organisatie van de Fashioncheque® zijn de uitvoeringskosten minimaal, waardoor er meer geld daadwerkelijk bij de kinderen terechtkomt.

Voorstel 5:

a) jaarlijks een kledingvoucher van € 100 per kind verstrekken.
b) Kledingvoucher te besteden bij winkeliers uit Borne en enkele landelijke winkelketens.

Vakantieactiviteiten

Het Wwb platform en het Wmo platform hebben de gemeente Borne geadviseerd om kinderen deel te laten nemen aan een vakantieweek of vakantieactiviteiten. Ook heeft een aantal inwoners van Borne ons dit idee aan de hand gedaan. Wij stellen voor een bijdrage van 50% voor het deelnemen aan een vakantieweek of vakantieactiviteit in Nederland tot een maximum van € 100 per jaar te vergoeden. In Borne leven 410 kinderen in armoede. Als al deze kinderen een beroep doen op deze bijdrage dan moeten we een bedrag van €41.000 beschikbaar stellen. We stellen voor een bedrag van € 20.500 beschikbaar te stellen vanuit de extra middelen ter bestrijding van de kinderarmoede. Het resterende deel kan uit de reguliere middelen verstrekt worden.

Voorstel 6:

a) jaarlijks een bijdrage van 50% met een maximum van € 100 verstrekken voor het deelnemen aan een vakantieweek of vakantieactiviteit in Nederland.
b) € 20.500 vanuit de extra middelen ter bestrijding van kinderarmoede beschikbaar stellen.
c) Resterend deel vanuit de reguliere armoede middelen beschikbaar stellen.

Fiets

Uit de inventarisatie van de ideeën voor de besteding van de extra middelen voor de bestrijding van kinderarmoede is het meest aangegeven dat kinderen behoefte hebben aan een fiets. Wij geven hier gehoor aan. Wij gaan een bijdrage geven voor de kosten van de aanschaf van een (tweede hands) fiets. Voor kinderen vanaf groep 5 tot en met groep 7 van de basisschool geven we eens in de twee jaren een bijdrage van € 100. Voor kinderen van groep 8 en eerste klas van het voortgezet onderwijs geven we een bijdrage van € 150. Uit onderzoek op marktplaats is gebleken dat met het verstrekken van deze bedragen het mogelijk moet zijn een redelijke tweedehands fiets aan te schaffen. Wij gaan er vanuit dat 125 kinderen per jaar een beroep doen op deze vergoeding (75 kinderen van groep 5 tot en met 7 en 50 kinderen van groep 8 en klas 1). In totaal verwachten wij dat deze maatregel € 15.000 kost welke vanuit het reguliere budget van het armoedebeleid vergoed kan worden.

Voorstel 7:

a) Voor kinderen vanaf groep 5 tot en met groep 7 van de basisschool eens in 2 jaren een bijdrage van € 100 verstrekken voor de aanschaf van een fiets.
b) Voor kinderen van groep 8 van de basisschool en klas 1 van het voortgezet onderwijs een bijdrage van € 150 verstrekken voor de aanschaf van een fiets
c) Een bedrag van € 15.000 vanuit de reguliere middelen vanuit het armoedebeleid beschikbaar stellen

Volwassenen

Activiteitenfonds voor volwassenen

Inwoners van Borne van 18 jaar en ouder kunnen een bijdrage ontvangen voor sportieve- en culturele activiteiten. De hoogte van de bijdrage is € 225 per subsidiejaar. Evenals bij de bijdrage voor de kinderen geldt hier dat de bijdrage allereerst bestemd is voor het betalen van de contributie. Het resterende bedrag kan men uitsluitend aanwenden voor de kosten van de aanschaf van sportkleding of sportschoenen voor de sport waarvoor men een bijdrage heeft ontvangen.

Voorstel 8:

a) de hoogte van de bijdrage voor het activiteitenfonds voor volwassenen vaststellen op € 225 per subsidiejaar.
b) Het restant bedrag aanwenden voor de aanschaf van sportkleding of sportschoenen voor de sport waarvoor de bijdrage is verstrekt in de vorm van een voucher.

Bijdrage voor bezoek culturele voorstellingen

Per seizoen kan voor 5 voorstellingen een bijdrage van 50% per voorstelling gegeven worden. Deze bijdrage geldt voor alle tot het gezin behorende inwoners. De kosten kunnen vanuit het reguliere budget van het activiteitenfonds worden bekostigd.

Voorstel 9:

a) een bijdrage van 50% verstrekken voor 5 voorstellingen het per seizoen voor alle tot het gezin behorende inwoners.

Inkomensondersteuning voor ouderen

We trekken deze regeling in. De gemeente Borne heeft deze regeling vastgesteld voor ouderen omdat deze groep geen gebruik kon maken van het activiteitenfonds. Dit fonds was alleen beschikbaar voor kinderen. Nu het fonds voor alle inwoners van Borne met een laag inkomen beschikbaar is vervalt de noodzaak voor een aparte regeling voor ouderen.

Voorstel 10:

a) de inkomensregeling voor ouderen intrekken per 1 augustus 2017.

Collectieve zorgverzekering

We blijven de collectieve zorgverzekering aanbieden voor inwoners van Borne met een laag inkomen. We stellen voor de vermogensgrens buiten beschouwing te laten. Uit de praktijk blijkt dat vooral ouderen vermogen hebben in de vorm van een woning. Zij kunnen vaak niet over dit vermogen beschikken.

Met de collectieve zorgverzekering compenseren we onder meer de kwetsbare doelgroep die door afschaffing van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (de Wtcg) en de Compensatie eigen risico (de Cer) geen vergoeding meer ontvangen van het rijk. Daarnaast beogen we met deze regeling dat inwoners van Borne met een laag inkomen niet voor onverwachte uitgaven voor zorgkosten komen te staan.

Voorstel 11:

a) de collectieve zorgverzekering aanbieden aan inwoners van Borne met een laag inkomen.
b) De vermogensgrens buiten beschouwing laten om voor de collectieve zorgverzekering in aanmerking te komen.

Individuele inkomenstoeslag

Inwoners van Borne tussen de 21 jaar en de pensioengerechtigde leeftijd die 3 jaar of langer een inkomen hebben op bijstandsniveau kunnen voor de individuele inkomenstoeslag (voorheen de langdurigheidstoeslag) in aanmerking komen. Dit is een landelijke regeling met landelijke voorwaarden om hiervoor in aanmerking te komen. Hier kan de gemeente geen invloed op uitoefenen. De gemeente kan wel zelf de hoogte van de toeslag bepalen. Wij stellen voor de hoogte van deze toeslag voort te zetten op de bedragen die we nu toepassen. Dit is voor een echtpaar € 490 per jaar, voor een alleenstaande ouder € 440 per jaar en voor een alleenstaande € 345 per jaar.

Voorstel 12:

a) de hoogte van de individuele inkomenstoeslag ongewijzigd voortzetten. Een echtpaar komt in aanmerking voor een bedrage van €490 per jaar, een alleenstaande ouder voor een bedrag van € 440 per jaar en een alleenstaande voor € 345 per jaar.

Convenant partners

Naast de hiervoor genoemde regelingen gaan we convenant partners financieel ondersteunen. Deze partners ondersteunen inwoners van Borne die in (financieel) moeilijke omstandigheden verkeren. Met de ondersteuning van deze partners kunnen de inwoners van Borne participeren in de Bornse samenleving.

Jeugdsportfonds

Ouders kunnen kinderen als gevolg van hun financiële situatie niet laten sporten. Het Jeugdsportfonds Hengelo en Borne biedt deze groep kinderen de kans toch te sporten. In 2016 heeft dit fonds 50 kinderen kunnen laten sporten. We verstrekken geen bijdrage van het activiteitenfonds voor deze activiteiten als men een bijdrage van het jeugdsportfonds ontvangt. Wij ondersteunen dit fonds door jaarlijks een bedrag van € 10.000 beschikbaar te stellen. Een deel van dit bedrag (€ 6.000 per jaar) vergoeden we vanuit het zogenaamde Eurobudget van Menzis. Deze zorgverzekeraar stelt jaarlijks een budget beschikbaar vanuit de collectieve zorgverzekering welke de gemeente Borne heeft afgesloten. Het budget is beschikbaar voor gezondheid bevorderende maatregelen waar het Jeugdsportfonds onder valt. Het restende bedrag van € 4.000 vergoeden we vanuit de extra middelen voor de bestrijding van de kinderarmoede.

Voorstel 13:

a) het Jeugdsportfonds Hengelo en Borne jaarlijks een bijdrage van € 10.000 verstrekken.
b) De bijdrage voor een deel vergoeden uit het jaarlijks beschikbare Eurobudget van Menzis.
c) Het restende deel, € 4.000, beschikbaar stellen vanuit de extra middelen voor de bestrijding van kinderamoede.

Jeugdcultuurfonds

Tot nu toe biedt het Jeugdsportfonds Hengelo en Borne de mogelijkheid kinderen te laten sporten. Vanaf 1 januari 2017 is het landelijk Jeugdsportfonds gefuseerd met het Jeugdcultuurfonds. Het Jeugdsportfonds Hengelo en Borne gaat nu ook de mogelijkheid aanbieden om in aanmerking te komen voor een bijdrage voor culturele activiteiten. Wij ondersteunen dit fonds met een bijdrage van € 5.000 per jaar. Ook deze bijdrage vergoeden we vanuit de extra middelen ter bestrijding van de kinderarmoede.

Voorstel 14:

a) het Jeugdcultuurfonds Hengelo en Borne jaarlijks een bijdrage van € 5.000 verstrekken.

Stichting Noodfonds Borne

In de Bornse gemeenschap zijn al decennia lang verschillende verenigingen, stichtingen en instellingen actief op het gebied van armoedebestrijding en daarnaast zijn zij betrokken bij hulp en ondersteuning bij sociale en maatschappelijke problemen. Vroeger was dit voornamelijk het werkveld van vrijwilligers van geloofsgemeenschappen en werden de werkzaamheden verricht met ondersteuning van en financiering door deze geloofsgemeenschappen.

Binnen de geloofsgemeenschappen in Borne zijn drie verenigingen en instellingen actief:

De Parochiële Caritas Instelling HH Jacobus en Johannes (PCI)
De Diaconie van de Protestantse Gemeente Borne (PGB)
De Sint Vincentius Vereniging Borne (Vincentius)

De maatschappij en de sociale wetgeving veranderde en het werkveld werd steeds complexer met een steeds grotere druk op de vrijwilligers van de bovengenoemde 3 partijen op het gebied van wetgeving en financiën. Dit heeft geleid tot de oprichting van de stichting Noodfonds Borne.

De stichting heeft als doel het verlenen van individuele financiële en materiële ondersteuning aan personen die in de gemeente Borne verblijven, die deze ondersteuning nodig hebben en die niet tijdig kunnen ontvangen. Deze groep kan geen gebruik maken van de gemeentelijke regelingen zoals de bijzondere bijstand .
Wij ondersteunen deze stichting met een jaarlijkse bijdrage van € 10.000. Wij verwachten hen met deze bijdrage een flinke steun in de rug te geven. Hierdoor hebben ze een basis om als vangnet voor deze groep, die anders tussen wal en schip dreigt te vallen, te kunnen blijven fungeren. dit nobele doel te bereiken.

Voorstel15:
a) Stichting Noodfonds Borne met een jaarlijkse bijdrage van € 10.000 ondersteunen.

Voedselbank Midden Twente
De Voedselbank Midden Twente helpt vele gezinnen en alleenstaanden uit Borne, Hengelo en de Hof van Twente wekelijks met het verstrekken van een Voedselpakket. In Borne verstrekken ze gemiddeld 70 kratten. Voor het samenstellen van de voedselpakketten maken zij vooral kosten voor huisvesting, transport en energie, jaarlijks zo'n € 75.000.We hebben de Voedselbank incidenteel ondersteunt en we gaan ze nu structureel ondersteunen. Om hen tegemoet te komen in de kosten die zij hiervoor maken, stellen we jaarlijks een bijdrage van € 10.000 beschikbaar. Dit bedrag is gebaseerd op het jaarlijks tekort in verhouding tot het aantal te verstrekken voedselpakketten in Borne.

Voorstel 16:
a) de Voedselbank Midden Twente met een jaarlijks bijdrage van € 10.000 ondersteunen.

PKN (Protestantse Kerk Nederland) Borne
De PKN Borne ondersteunt gezinnen, ongeacht hun geloofsovertuiging, in Borne zodat deze in staat zijn op vakantie te kunnen gaan. Het ontbreekt hen aan financiële middelen om deze ondersteuning te bieden. Wij willen hun hierbij helpen door jaarlijks een bijdrage van € 1.000 beschikbaar te stellen.

Voorstel 17:
a) de PKN Borne jaarlijks ondersteunen met een bijdrage van € 1.000.

Buurtsportcoaches (zie bijlage 3)
De gemeente Borne heeft in april 2012 besloten de regeling van de buurtsportcoaches (Programma Sport en Bewegen in de Buurt en Brede impuls combinatiefuncties) te continueren (13int00844). De werkzaamheden van de buurtsportcoaches zijn gericht op sport & bewegen, participatie, gezondheid en preventie, problematiek, signaleren en versterken van kwetsbare burgers.

In 2011 werd geconstateerd dat een groot deel van de gezinnen die in aanmerking komen voor het activiteitenfonds, geen gebruik maken van deze mogelijkheid. Met deze regeling kunnen kinderen & volwassenen een vergoeding ontvangen voor deelname aan sportieve en culturele activiteiten. Een combinatiefunctionaris is ingezet om de mensen te bellen en om activiteiten te organiseren. Het doel is om door middel van sport en cultuur minimagezinnen te activeren en te laten participeren. In 2013 zijn ook de combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches uit het onderwijs aangehaakt. Zij zien wekelijks alle leerlingen van groep 3 t/m 8 en vervullen een belangrijke signalerings- en doorverwijsfunctie. In 2016 is gestart met het project Borne Werkt en heeft tot doel om deelnemers met een lange afstand tot de arbeidsmarkt zodanig te begeleiden, dat ze door het uitvoeren van werkzaamheden en sociale contacten bij de clubs, weer mogelijkheden en zelfvertrouwen krijgen om deel te nemen aan de maatschappij. Tevens zijn er in de afgelopen jaren diverse provinciale projecten gericht op participatie uitgevoerd door de buurtsportcoaches, o.a. Sport & jeugd scoren samen, Sociaal vitaal, Aangepast Sporten, Beweegimpuls Kwetsbare Senioren, Hands on Sport en Zorg voor Sport en Bewegen.

Gezien de bijdrage die de buurtsportcoaches kunnen leveren op het gebied van preventie & participatie voor vele diverse doelgroepen, is het een mogelijkheid om de regeling van de buurtsportcaches op te nemen in het armoedebeleid.

Wij stellen voor jaarlijks een bijdrage van € 10.000 te verstrekken voor de periode van 2018-2021.

Voorstel 18:

a) een jaarlijkse bijdrage van € 10.000 verstrekken voor buurtsportcoaches voor de periode 2018-2021

Hoofdstuk 5 Financiële onderbouwing

De gehele doelgroep bedraagt op basis van de cijfers van het CBS over 2015 naar schatting 410 kinderen. We hebben getracht per maatregel maximale bedragen aan te geven:

De gemeente Borne ontvangt structureel € 77.600 ter bestrijding kinderamoede.

Uit te geven aan:

Kledingvoucher: 410 kinderen x €100 =	€ 41.000	
Vakantieactiviteiten: 410 x €50 =	€ 20.500	
Bijdrage Jeugdcultuurfonds	€ 5.000	
Extra bijdrage Jeugdsportfonds	€ 4.000	
Uitvoeringskosten extra maatregelen	€ 7.100	
Totaal		€77.600

Beschikbaar Budget Armoedebeleid €225.00

Uit te geven aan

• Activiteitenfonds	€ 85.000	
• Studiekosten	€ 45.000	
• Computer	€ 25.000	
• Vakantieactiviteiten kinderen	€ 20.500	
• Kinderfietsen	€ 15.000	
• Convenantpartners* totaal	€ 31.000	
Totaal		€221.500

*Convenant partners

• Stichting Noodfonds Borne	€10.000	
• Voedselbank Midden Twente	€10.000	
• PKN Borne	€ 1.000	
• Buurtsportcoach	€10.000	
Totaal		€31.000

Overige budgetten (begroting 2017)

Bijzondere bijstand		€150.000
Schuldhulpverlening		€179.500
Kwijtschelding gemeente belastingen		€190.000
Totaal		€519.500

Hoofdstuk 6 Tot slot

Het bevorderen van participatie is een van de voornaamste opgaven in het sociale domein. Inwoners moeten kunnen meedoen aan het maatschappelijk verkeer. Het zelfstandig verkrijgen van inkomen door arbeid is de optimale vorm van participatie. Wij willen binnen dit beleidsveld zoveel mogelijk aansluiting zoeken en verbinding maken met de uitgangspunten van de drie decentralisaties (participatie, jeugdzorg en WMO) en nog meer inzetten op de eigen kracht en zelfredzaamheid van de inwoners van Borne.

Met het nieuw te vormen Sociaal Fonds Borne bieden wij dan ook een breed pakket aan maatregelen voor inwoners die (tijdelijk) niet financieel zelfredzaam zijn, zodat zij weer grip krijgen op hun situatie, volwaardig kunnen meedoen aan de samenleving en uiteindelijk weer zelfredzaam zijn. De regelingen zijn grotendeels tot stand gekomen in samenspraak met inwoners en instanties en stelt ons in staat individuele initiatieven te ondersteunen. Wij verwachten mede doordat een deel van de regelingen specifiek gericht is op kinderen dat deze toekomstgericht en toekomstbestendig zijn.

Bijlage 1 Advies Wwb platform

Aan: college Burgemeester en Wethouders

Van : Platform WWB – WMO raad Borne

Datum : 20 april 2017

Betreft : adviezen / ideeën extra armoede gelden voor kinderen

---

Geacht college,

In het overleg WMO-raad-Platform WWB van 11-04-2017 is gesproken over hoe de extra financiële middelen besteed zouden kunnen worden. Suggesties die naar voren zijn gekomen:

- In veel gezinnen lijkt het moeilijk te zijn om goede schoenen, kleding en een passende fiets te kopen. Gedacht zou kunnen worden aan uitgifte van bonnen o.i.d.
- In veel situaties is de aanschaf van een goede rugzak (voor schoolspullen) niet mogelijk. Wellicht een idee om via de beschikbare gelden deze wel te kunnen aanschaffen (zoals computer ook opgenomen is in armoedebeleid Borne)
- Mogelijkheid dat kinderen een vakantieweek kunnen genieten of deel kunnen nemen aan vakantieactiviteiten. (zoals in Hengelo)

Vanuit deze adviesraden hopen we ook dat u voldoende andere goede haalbare voorstellen binnengekregen hebt zodat vele kinderen blije momenten mogen gaan ervaren.

We wensen u inspiratie en wijsheid in deze,

Met vriendelijke groet, ook namens leden WMO raad en Platform WB

Ellen Sluiter
Platform WWB

Bijlage 2: overzicht ideeën besteding extra middelen voor de bestrijding van kinderamoede.

Hierna volgt een overzicht van de ideeën die zijn ingediend door inwoners van Borne voor de inzet van de extra middelen voor de bestrijding van kinderarmoede:

a) Het verstrekken van een fiets (5 maal)

b) Het verstrekken van een bijdrage voor de aanschaf van kleding/schoenen (4 maal)

c) Het verstrekken van een computer (3 maal)

d) Het mogelijk maken van vakantie (3 maal)

e) Het verstrekken van fruit (3 maal)

f) Het vergoeden van zwemlessen (2 maal)

g) Het vergoeden van zwembadkaarten (2 maal)

h) Het vergoeden van bioscoopkaarten (2 maal)

i) Het organiseren van vakantie activiteiten (2 maal)

j) Verjaardag pakket (2 maal)

k) Het verstrekken van een financiële bijdrage /voucher algemeen (2 maal)

l) Vergoeden contributie sportvereniging (2 maal)

m) Lidmaatschap bibliotheek vergoeden

n) Vergoeding schoolboeken)

o) Voedselbank ondersteunen

p) Weekendschool

q) Speelgoedbank

r) Weggeefwinkel

s) Aanschaf muziek instrumenten

t) Organiseren van sportieve- en/of culturele middag

Bijlage 3: buurtsportcoaches

Rapportage Armoedebeleid Borne Sport 2017

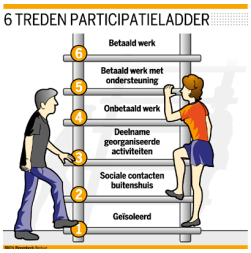

1. Inleiding

De gemeente Borne heeft in april 2012 besloten de regeling van de buurtsportcoaches (Programma Sport en Bewegen in de Buurt en Brede impuls combinatiefuncties) te continueren (13int00844). Het ministerie van VWS heeft 40% per fte voor de periode 2012-2016 gefinancierd.
De werkzaamheden van de buurtsportcoaches zijn gericht op sport & bewegen, participatie, gezondheid en preventie, problematiek, signaleren en versterken van kwetsbare burgers. Op verzoek van de Tweede Kamer is in 2015 de vervolg effectmeting Brede impuls combinatiefuncties gestart. Eind 2017 levert het Mulier Instituut de resultaten op. Op basis hiervan wordt bepaald op welke wijze de impuls vanaf 2018 een vervolg krijgt. De impuls is in principe een structurele regeling.
De landelijke verwachting is echter dat de nadruk van de regeling steeds meer komt te liggen op participatie en preventie. In Borne is in de periode 2012-2016 in totaal 4,6 fte ingevuld. De kosten hiervoor bedragen € 230.000,- per jaar, waarvan 40 %, dus € 92.000,- gefinancierd is vanuit het ministerie van VWS. De resterende 60% financiering, € 138.000,- is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van de provincie, (maatschappelijke) partners en vanuit diverse beleidsterreinen binnen de gemeente Borne. De bijdrage vanuit het armoedebeleid bedroeg € 6.000,- per jaar.

2. Doelstellingen

De doelstellingen voor de inzet van de buurtsportcoaches in Borne kort samengevat:

- Het verbinden en stimuleren van de samenwerking tussen het onderwijs, sportaanbieders, kinderopvang, welzijnsinstellingen, zorgaanbieders en wijkorganisaties.
- Sport-inclusief denken, waarbij sport steeds meer een bijdrage kan gaan leveren in de preventie kant voor de WMO, Jeugdzorg en Gezondheid.
- Het signaleren van allerlei achterstanden en doorverwijzing op allerlei gebieden, waaronder motorische achterstanden, overgewicht, armoede en sociaal-emotionele problematiek.
- Het uitvoeren van een sport en bewegingsaanbod binnen het onderwijs in samenwerking met de verschillende sportverenigingen en maatschappelijke partners.
- Het versterken en ondersteunen van de Bornse sportverenigingen op zowel bestuurlijk gebied als het technisch kader van de vereniging, het zichtbaar maken van de maatschappelijke verantwoordelijkheden en zorg dragen voor een Veilig Sportklimaat.
- Het vergroten van de leefbaarheid en de sociale cohesie in wijken en buurten door middel van samenwerking stimuleren en het organiseren van activiteiten.

3. Team Buurtsportcoaches

Er worden meerdere buurtsportcoaches (4,6 fte) ingezet om te werken aan de doelstellingen.
Zo zijn er bijvoorbeeld buurtsportcoaches Onderwijs & Sport, die wekelijks het bewegingsonderwijs verzorgen voor alle kinderen van groep 3 t/m 8 in Borne. Deze buurtsportcoaches zijn werkzaam in een deelgebied van Borne. Als voorbeeld de Wensinkhof: *Buurtsportcoach Martine verzorgt wekelijks de lessen bewegingsonderwijs voor het onderwijs, versterkt de pedagogische medewerkers bij de kinderopvang, ondersteunt de sportvereniging in de Wensinkhof en is aanspreekpunt voor de buurtvereniging. Daarnaast neemt ze motorische screeningen af, verzorgt naschoolse sport & spelactiviteiten in de wijk en heeft een belangrijke signalerings- en doorverwijsfunctie.*

Ook is er een buurtsportcoach senioren, buurtsportcoach jeugd, buurtsportcoach sport, buurtsportcoach gezondheid en buurtsportocaches participatie. De werkzaamheden van de buurtsportcoaches zijn divers, van het ondersteunen van het technisch kader van een sportvereniging tot aan individuele begeleiding in de vorm van wekelijks wandelen met een burger met sociaal-emotionele problematiek.

4. Buurtsportcoaches als spin in het web

Er komen steeds meer nieuwe benamingen voor de buurtsportcoaches (verbinder, netwerker, makelaar), maar het mag duidelijk zijn dat de meerwaarde van de buurtsportcoaches vooral gevonden wordt in het feit dat zij fungeren als spin in het web tussen allerlei partijen. Hierbij kan men denken aan een buurt, (school, kinderopvang, wijkvereniging, sportaanbieders), afdeling Welzijn (bijdrage aan de uitvoering van de doelen van verschillende beleidsterreinen Wmo, jeugd, armoede, gezondheid), maar ook met maatschappelijke partners (huisartsen, tandartsen, fysiotherapeuten, voedingsdeskundigen).

5. Armoede & Participatie

In 2011 werd geconstateerd dat een groot deel van de gezinnen die in aanmerking komen voor het activiteitenfonds, geen gebruik maken van deze mogelijkheid. Met deze regeling kunnen kinderen & volwassenen een vergoeding ontvangen voor deelname aan sportieve en culturele activiteiten. Een combinatiefunctionaris is ingezet om de mensen te bellen en om activiteiten te organiseren. Het doel is om door middel van sport en cultuur minimagezinnen te activeren en te laten participeren. In 2013 zijn ook de combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches uit het onderwijs aangehaakt. Zij zien wekelijks alle leerlingen van groep 3 t/m 8 en vervullen een belangrijke signalerings- en doorverwijsfunctie. In 2016 is gestart met het project Borne Werkt en heeft tot doel om deelnemers met een lange afstand tot de arbeidsmarkt zodanig te begeleiden, dat ze door het uitvoeren van werkzaamheden en sociale contacten bij de clubs, weer mogelijkheden en zelfvertrouwen krijgen om deel te nemen aan de maatschappij. Tevens zijn er in de afgelopen jaren diverse provinciale projecten gericht op participatie uitgevoerd door de buurtsportcoaches, o.a. Sport & jeugd scoren samen, Sociaal vitaal, Aangepast Sporten, Beweegimpuls Kwetsbare Senioren, Hands on Sport en Zorg voor Sport en Bewegen.

6. Doelgroepen

Het mag duidelijk zijn dat de doelgroep waarmee de buurtsportcoaches werken erg groot is; peuter en kleuters bij de kinderopvang, basisschoolleerlingen, leerlingen van speciaal onderwijs, kinderen met een motorische beperking, jeugd, vroegtijdige schoolverlaters, volwassenen, (kwetsbare) senioren, mensen met een langere afstand tot de arbeidsmarkt, asielzoekers en statushouders.

7. Signaleren en doorverwijzen

Met betrekking tot participatie is preventie ontzettend belangrijk. De buurtsportcoaches zien wekelijks zo'n 2000 leerlingen en vervullen hier een belangrijke signaalfunctie. Als voorbeeld:
Aan het begin van het schooljaar vraagt juf Martine aan alle leerlingen van elke klas wie zijn of haar zwemdiploma al heeft gehaald en/of lid is van een sportvereniging/scouting. Daarnaast worden er fittesten motorische screenings afgenomen. Bij uitval overlegt Martine met de leerkracht, het kind of de ouders welke redenen ten grondslag liggen, waarop doorverwijzing inclusief begeleiding volgen.

Doorverwijzing kan zijn MRT lessen (motorisch), Cool2bFit (overgewicht), Jeugdsportfonds / Activiteitenfonds (armoede) of Jeugdhulp (sociaal-emotioneel). De buurtsportcoach heeft korte lijntjes met instanties, er kan snel hulp en/of begeleiding worden ingezet. Ook vanuit andere projecten vinden er doorverwijzingen plaats. Van het brengen van een statushouder naar een sportvereniging, het doorsturen van begeleiders/trainers naar relevante trainingen, tot het vinden van een beweegmaatje voor een kwetsbare senior.

8. Tijdspad / aantallen

Het mag duidelijk zijn dat het welzijn van mensen lastig uit te drukken is in cijfers of om het werk van de buurtsportcoaches in cijfers uit te drukken. In de bijlage is een tijdspad toegevoegd, hierin staat een beknopt overzicht van een aantal uitgevoerde activiteiten voor mensen met een minima-inkomen en het aantal deelnemers. Hieronder nog een aantal cijfers;

- Borne kent een hoog percentage lidmaatschap jeugd, namelijk 89 % (84% in Overijssel), dit is mede te danken aan allerlei sportkennismakingsaanbod van buurtsportcoaches in onderwijs.
- Gemiddeld heeft Borne Werkt 20 deelnemers die vrijwilligers werkzaamheden verrichten, meedoen aan de gezonde lunch en wekelijks sporten. Meer dan de helft van de deelnemers heeft aangegeven hierdoor prettiger in hun vel te zitten (gestegen zijn op de participatieladder) en meer aandacht besteden aan houding, uitstraling en gezondheid.
- Jaarlijks zijn er tussen de 20 en 30 kinderen die uitgevallen zijn bij de motorische screening en daarna hebben deelgenomen aan de wekelijkse MRT lessen van de buurtsportcoach.
- De buurtsportcoaches verzorgen jaarlijks ongeveer 30 verzoeken voor jeugdsportfonds / activiteitenfonds.
- Groot succes was het Afrikafestival in 2016, maar liefst 96 mensen met een minima-inkomen hebben het dit lokale festival kunnen bezoeken dankzij het armoedebeleid.
- In het kader van de “Actief Betrokken Club”, dus het mede mogelijk maken dat alle inwoners kunnen participeren, zijn diverse trainingen en workshops georganiseerd. Voorbeelden zijn ‘De veranderende Maatschappij’(25 deelnemers), ‘Sportvereniging van de Toekomst’ (27 deelnemers’, ‘Conferentie Sport & Jeugd scoren samen’ (48 deelnemers).
- Ouder & kind toernooi bij BVV Borne, met aandacht voor Fair Play, normen en waarden, gezonde leefstijl, welzijnswerk, 120 deelnemers.
- Wekelijkse Sport en Spelllessen in de wijken, gemiddeld tussen de 20 en 60 kinderen per wijk
- Koppeling gemaakt tussen wijkvereniging Wensink Zuid, sportcentrum de Wensinkhof en Cladans, met als resultaat wekelijks 12 dansende (voorheen eenzame en kwetsbare) senioren

9. Visie op Sport & Bewegen

Gezien de landelijke en lokale ontwikkelingen is de visie op sport geactualiseerd. In januari 2017 heeft het college de “Visie op Sport & Bewegen in Borne” vast gesteld (17int00131) en ter kennisgeving aangeboden aan de raad.

Dat sporten goed is voor de mens, is geen nieuws meer. Echter wel de term “Sport-inclusief denken”, waarbij sport steeds meer een bijdrage levert aan de preventieve kant voor de beleidsterreinen WMO, Armoede, Jeugdzorg en Gezondheid. Sport is een middel dat kan worden ingezet om participatie, verbinding, ontmoeting, ontwikkeling, een gezonde leefstijl, normen en waarden en de sociale cohesie stimuleren.

Het programma van Borne Sport wordt uitgevoerd door de buurtsportcoaches. Deze inzet draagt ertoe bij dat de ambities van de sportvisie worden uitgedragen en doelstelling t.b.v. Sport, WMO, gezondheid, leefbaarheid, armoede, jeugd en participatie ten uitvoer worden gebracht.

In oktober 2016 heeft het college de intentieverklaring getekend voor 140 % om de 4,6 fte combinatiefuncties en buurtsportcoaches te blijven realiseren. Zoals eerder aangegeven wordt de

inzet van de buurtsportcoaches mede mogelijk gemaakt door bijdrages uit het rijk, partners en de gemeente Borne.

10. Vervolg

Gezien de bijdrage die de buurtsportcoaches kunnen leveren op het gebied van preventie & participatie voor vele diverse doelgroepen, is het een mogelijkheid om de regeling van de buurtsportocaches op te nemen in het armoedebeleid. Hiervoor wordt een jaarlijkse bijdrage gevraagd van € 10.000,- voor de periode van 2018-2021.

Tijdspad

Hieronder staat heel kort en bondig een overzicht van een aantal activiteiten;

Data	Activiteit
2011	Bellen van gezinnen die in aanmerking komen voor het activiteitenfonds
April 2012	Kies voor Activity *Een boekje met allerlei sport & culturele activiteiten voor kinderen*
Mei 2012	Activiteiten alleen voor minima-kinderen *Sportinstuif, Buitensport Twente, Kidscity, Discozwemmen*
Juni 2012	Activiteit FC Twente *Voor zowel kids met ouders, om zo in gesprek te kunnen gaan*
2013	Samenwerking met combinatiefunctionarissen / buurtsportcoaches *Zij vervullen belangrijke signaleringsfunctie*
2013	Aanschrijven van diverse (sport)verenigingen *Kennis te laten nemen met activiteitenfonds & jeugdsportfonds*
2013	Aandacht in nieuwsbrieven op onderwijs *Ouders kennis laten nemen met activiteitenfonds & jeugdsportfonds*
April 2013	Activiteiten voor minima *Bowlen, De Waarbeek, voetbalclinic, gymnastiek*
2014	Start samenwerking Openlucht Theater Hertme *Zij willen zich inzetten voor minima-gezinnen*
2014	Start samenwerking Theater Kopstand *Sinterklaasvoorstelling Kulturhus ook toegankelijk voor minima*
Mei 2014	Passiespelen in Hertme *10 gezinnen bereikt*
Sept 2014	Buurtsportcoach inventarisatie 2000 kinderen *Wie is lid van sport of vereniging? Wie heeft er een zwemdiploma?* *Signaleren & doorverwijzen*
Okt 2014	Halloween in Hertme *10 gezinnen bereikt*
Okt 2014	Activiteiten Kinderopvang 25-jarig bestaan *Helaas geen belangstellenden*
Jan 2015	Signaleren en doorverwijzen *Met name richting zwemonderwijs*
Sept 2015	Buurtsportcoach inventarisatie 2000 kinderen *Wie is lid van sport of vereniging? Wie heeft er een zwemdiploma?* *Signaleren & doorverwijzen*
2016	Start project Borne Werkt *Samenwerking opgezocht ivm zelfde doelgroep*
Mei 2016	Start Hands on Sport *Samenwerking met Borne Werkt – Armoede*
Juni 2016	Afrikafestival *98 kaarten vanuit activiteitenfonds*
Sept 2016	Buurtsportcoach inventarisatie 2000 kinderen *Wie is lid van sport of vereniging? Wie heeft er een zwemdiploma?* *Signaleren & doorverwijzen*
Sept 2016	Activiteitenprogramma voor volwassenen *Zumba – fundamentals – walking football – lunch & sport – Halloween*